

פסוקים ופסיעות: מסעות במקורות

לומדים יהדות כל היום בכל מקום בעולם
תכנית לימודים 2018

NOV.11.18

www.theglobalday.org

A Project of the Aleph Society

מסע עם יונה (חטיבת ביניים)

לתלמידי חטיבת הביניים

עיבוד של יחידה ברוסית מאת דנה פולבר

הקדמה (5 דקות)

ברוכים הבאים ליום העולמי ללימוד יהדות

היום נצא למסע בעקבות יונה, שסיפורו ומסעו המדהימים וודאי מוכרים לכם. אך היום נעקוב אחר המסעות הפחות ידועים של יונה הנביא, ונתמקד בדמויות הפחות ידועות בספר יונה. נקרא ונלמד בפרשנים, נעיין ביצירות אמנות המתארות את הסיפור, ונמצא דרכים להתחבר לסיפור מתוך החוויה האישית שלנו.

הדמויות אותן נפגוש ידגמו כיצד סיפור אישי יכול לעטות צורות שונות – גשמיות ורוחניות – וכיצד מסע אישי יכול להשפיע גם על אחרים.

< הנחו את המשתתפים לדון בשאלות הבאות:

1. חשבו על מסע שעברתם ששינה אתכם באיזשהו אופן. באילו אופנים הוא שינה אתכם?
2. האם המסע השפיע על האנשים שפגשתם לאורך הדרך? באיזה אופן?

חלק ראשון: יונה בורח (15 דקות)

נקרא ביחד את הפסוקים שפותחים את ספר יונה.

מקור 1: יונה א, א-ד.

וַיְהִי דְבַר ה' אֶל יוֹנָה בֶן אֲמֵתַי לֵאמֹר: קוּם לךְ אֶל נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקִרָא עָלֶיהָ כִּי עָלְתָה רָעָתָם לִפְנֵי: וְיִקַּם יוֹנָה לְבָרֵךְ תְּרַשִּׁישָׁה מִלִּפְנֵי ה' וְיִרְדַּף יָפוֹ וְיִמְצָא אֲנִיָּה | בְּאֵה תְרַשִּׁישׁ וְיִלְתֵן שִׁכְרָה וְיִרְדַּ בָּהּ לְבֹא עִמָּהֶם תְּרַשִּׁישָׁה מִלִּפְנֵי ה': וְהָ הִטִּיל רוּחַ גְּדוֹלָה אֶל הַיָּם וַיְהִי סַעַר גְּדוֹל בַּיָּם וַיִּהְיֶה חֹשְׁבָה לְהִשְׁבֵּר:

< שאלו:

1. הקב"ה שולח את יונה לנינוה, לנבא על חורבנם הקרב. אבל יונה בוחר לעלות על סיפון אנייה לתרשיש. מדוע יונה ברח משליחותו?

המדרש בפרקי דרבי אליעזר מתאר הסבר מעניין להחלטה של יונה לברוח. פרקי דרבי אליעזר הוא קובץ מדרשים ואגדות על התורה.

< בקשו מאחד המשתתפים להקריא בקול את מקור 2.

מקור 2: פרקי דרבי אליעזר י, א, "תולדות יונה".

בחמישי ברח יונה מפני אלוקים, ולמה ברח, אלא פעם ראשון שלחו להשיב את גבול ישראל ועמדו דבריו, שנאמר (ב יד, כה): "הוא השיב את גבול ישראל מלבוז חמת" וגו'. פעם שניה שלחו לירושלים להחריבה, כיון שעשו תשובה הקב"ה עשה כרוב חסדיו ונחם על הרעה ולא חרבה, והיו ישראל קוראין אותו נביא שקר. פעם ג' שלחו לנינוה, דן יונה דין בינו לבין עצמו, אמר: אני יודע שזה הגוי קרובי התשובה הם, עכשיו עושין תשובה והקב"ה שולח רוגזו על ישראל, ולא די שישראל קורין אותי נביא השקר אלא אף העובדי כוכבים ומזלות.

לפי המדרש, יונה הנביא נשלח להתריע בפני מלך ירושלים שמעשיו יובילו לחורבן. במדרש, המלך נשמע לנביא, ולכן לא נענש, ולא נתאמתה נבואתו של יונה. יונה נקרא בפי העם נביא שקר משום שנבואתו לא התקיימה, ולכן יונה לא היה מוכן להסתכן בנבואה נוספת שלא תתקיים אם ישוּבו נינוה מדרך הרעה.

< שאלו:

1. מה דעתכם על הסבר זה? האם אתם מסכימים עם הסיבות שבגללן יונה ברח? מדוע?
2. למה יונה מפחד להיקרא "נביא שקר"? מה ההשלכות של נבואת שקר?
3. האם המדרש משנה את האופן שבו אתם מרגישים לגבי ההחלטה של יונה לברוח? מדוע?

יונה עולה על האנייה כדי לברוח משליחותו, והקב"ה שולח סערה גדולה לאיים עליו. מה שקורה לאחר מכן משפיע לא רק על יונה אלא גם על דמויות נוספות בסיפור. יש אנשים נוספים באנייה של יונה, והמסע האישי שלהם הולך ומסתבך.

חלק שני: מסע עם המלחים (15 דקות)

נוכחותם של דמויות נוספות בספינה – המלחים – מסבכת עוד יותר את המסע.

< בקשו מאחד המשתתפים להקריא בקול את מקור 3.

מקור 3: יונה א, ה-טו

וַיֵּרָאוּ הַמִּלְחִים וַיִּזְעָקוּ אִישׁ אֶל אֶלְהֵיָו וַיִּטְלוּ אֶת הַכֵּלִים אֲשֶׁר בְּאֵנִיהֶם אֶל הַיָּם לְהַקֵּל מֵעֲלֵיהֶם וַיּוֹנֶה יָרֵד אֶל יָרֵכְתִי הַסְּפִינָה וַיִּשְׁבֹּב וַיִּרְדָּם: וַיִּקְרַב אֵלָיו רֵב הַחֵבֶל וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה לָּךְ נִרְדָּם קוּם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ אוֹלֵי וַתַּעֲשֶׂת הָאֱלֹקִים לָנוּ וְלֹא נֹאמְד: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ לָכוּ וְנִפְּלֵה גּוֹרְלוֹת וְנִדְעָה בְּשִׁלְמֵי הָרַעָה הַזֹּאת לָנוּ וַיִּפְּלוּ גּוֹרְלוֹת לָנוּ וַיִּפְּלוּ גּוֹרְלוֹת וַיִּפֹּל הַגּוֹרֵל עַל יוֹנָה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּידָה נָא לָנוּ בְּאֲשֶׁר לָמִי הָרַעָה הַזֹּאת לָנוּ מֶה מְלֹאכְתְּךָ וּמֵאֵין תָּבוֹא מֶה אֲרָצְךָ וְאֵי מֵזָה עִם אֶתְּה: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֲבָרִי אֲנִי וְאֶת ה' אֱלֹקֵי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרָא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַיָּם וְאֶת הַיַּבְשָׁה: וַיֵּרָאוּ הָאֲנָשִׁים וַיִּרְאוּ גְדוּלָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מֶה זֹאת עָשִׂיתָ כִּי יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי מִלְּפָנֵי ה' הוּא בָרַח כִּי הִגִּיד לָהֶם: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מֶה נַעֲשֶׂה לָּךְ וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מֵעֲלֵינוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסָעַר: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׂאוּנִי וְהִטִּילְנִי אֶל הַיָּם וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדַע אֲנִי כִּי בְּשִׁלְי הַסָּעַר הַגָּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם: וַיִּחַתְּרוּ הָאֲנָשִׁים לְהִשָּׁב אֶל הַיַּבְשָׁה וְלֹא יָכְלוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסָעַר עֲלֵיהֶם: וַיִּקְרָאוּ אֶל ה' וַיֹּאמְרוּ אָנָּה ה' אֵל נָא נֹאבְדָה בְּנַפְשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאֵל תִּתֵּן עָלֵינוּ דָם נְקִיָּא כִּי אֶתְּה ה' כְּאֲשֶׁר חִפְצָתָ עָשִׂיתָ: וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה וַיִּטְלוּהוּ אֶל הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם מִזְעָפוֹ: וַיֵּרָאוּ הָאֲנָשִׁים וַיִּרְאוּ גְדוּלָה אֶת ה' וַיִּזְבְּחוּ זָבַח לַה' וַיִּדְּרוּ נְדָרִים:

< שאלו:

1. מדוע יונה סירב לספר למלחים שהוא הסיבה מאחורי הסערה?
 2. מה ניסו המלחים לעשות כדי להרגיע את הסערה לפני שזרקו את יונה לים? מדוע הם חיכו זמן רב כל כך?
- במקור 4, נשוב לפרקי דרבי אליעזר, ונקרא לפי פירוש זה כיצד המלחים מבקשים להימנע מהטלת את יונה אל הים, על אף הסכנה שבה היו נתונים.

< קראו בקול את מקור 4.

מקור 4: פרקי דרבי אליעזר י, ו: "מעשה יונה"

מיד נטלוהו והטילוהו עד ארכובותיו ועמד הים מזעפון; לקחו אותו אצלם והים סוער עליהם; הטילוהו עד צוארו והעמיד הים מזעפון; ועוד העלו אותו אצלן והים הולך וסוער עליהם; הטילוהו כולו ומיד עמד הים מזעפון.

המלחים חששו לפגוע ביונה, למרות שיונה סיפר להם שהוא הסיבה מאחורי הסערה, ושעליהם להטילו לים כדי לעצור אותה. המלחים מנסים ראשית לטבול את יונה בים, רק עד לברכיו. הסערה שוככת, והם מושכים אותו חזרה לאנייה. אבל כאשר הסערה גוברת שוב ושוב בכל פעם שהם מוציאים את יונה מן המים, בסופו של דבר הם מבינים שהדרך היחידה לעצור את הסערה היא להטיל את יונה אל הים.

< שאלו :

1. כיצד משפיעה נוכחותו של יונה על האנשים שבאנייה?
2. האם חיי המלחים השתנו לאחר שהכירו את יונה? כיצד, ומדוע?
3. האם המשמעות של ספר יונה שונה בעיניכם אחרי ששמעתם לב לסיפור של המלחים? כיצד, ומדוע?

חלק שלישי: המסע במעי הדגה (15 דקות)

היינו עשויים לחשוב שזה יהיה סופו של יונה; אבל יונה אינו טובע בים הזועף, אלא נבלע על ידי דג גדול. נשוב לספר יונה ונקרא את המשך הסיפור, שם נפגוש דמויות נוספות שמסען נכרך במסעו של יונה.

מקור 5: יונה ב, א – ב, יא.

וַיִּמַן ה' דָּג גָּדוֹל לְבַלֵּעַ אֶת יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בְּמִעֵי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת: וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל ה' אֱלֹקָיו מִמְעַי הַדָּגָה:

...

וַיֹּאמֶר ה' לַדָּג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה:

הדג בספר יונה אינו משמיע את קולו; אף על פי כן הדג משחק תפקיד חשוב באירועים הבאים. במקור 6, המדרש שם מילים בפיו של הדג.

< נקרא את הטקסט בפרקי דרבי אליעזר בחברותות.

לימוד בחברותא הוא לימוד בזוגות. לימוד טקסט יחד עם אדם נוסף מאפשר שיתוף ברעיונות ותובנות במהלך העיון המשותף.

מקור 6: פרקי דרבי אליעזר י, "מעשה יונה".

אמר לו הדג ליונה: אין אתה יודע שבא יומי להאכל בפיו של לוייתן? אמר לו יונה: הוליכני אצלו, אמר יונה ללוייתן: בשבילך ירדתי לראות מקום מדורך שאני עתיד ליתן חבל בלשונך ולהעלותך ולזבוח אותך לסעודה הגדולה של צדיקים... אמר לו: הרי הצלתיך מפיו של לוייתן, הראני כל מה שבים ובתהומות, והראהו נהר גדול של מימי אוקיינוס.

לפי פרקי דרבי אליעזר, הדג עתיד להיאכל על ידי יצור גדול יותר: הלוייתן. יונה דואג שהדג שבו הוא נמצא עכשיו ייאכל על ידי לוייתן, מה שיוביל לתוצאות הרוות אסון עבור הדג ועבורו. הוא מבטיח לדג שיציל אותו ואת הדג מהלוייתן הרעב. יונה מפחיד את הלוייתן עם נבואה על זביחתו לסעודת הצדיקים, וכשכר על הצלתו, מבקש יונה מהדג להראות לו את הנפלאות שבימים ובתהומות.

< שאלו:

1. אילו אירועים מתוארים בטקסט? האם התיאורים בטקסט מפתיעים? מדוע?
2. נראה שלדג הייתה השפעה חיובית על יונה, משום שהוא ניצל מטביעה בים. מה הייתה ההשפעה של יונה על הדג?

הדג במדרש מתואר כדמות פעילה בסיפור, ובכך מציע המדרש נקודת מבט נוספת. המסע של יונה מוביל אותו למפגש עם הדג הגדול, ולדג חיים והיסטוריה משלו. למסעות של יונה השפעה ישירה על חיי הדג; לדג וליונה יועדה אותה הדרך, והדרך המשותפת משנה עבור שניהם את הסיפור.

חלק רביעי: האם משתנה בעקבות המסע? (10 דקות)

כאשר הדג מקיא את יונה ליבשה, הקב"ה מצווה את יונה ללכת, שוב, לנינוה, והפעם יונה נענה. כאשר יונה מגיע לנינוה ומוסר לאנשי נינוה את נבואתו (יונה פרק ג), אנשי נינוה משנים את דרכם הרעה, והקב"ה חוזר בו מהחלטה להשמיד אותם.

בשלב זה ניתן היה לחשוב שהסיפור הסתיים; אבל ספר יונה נמשך עם פרק נוסף (יונה פרק ד) המתאר את יונה אחרי שהשלים את שליחותו לנינוה. התיאורים של מעשיו וגישתו מגלים את כבדת הדרך אותה עבר במסעו הגשמי והרוחני. עד עתה העמקנו במסעות הפחות מוכרים של יונה, שהפגיש אותו עם המלחים ועם הדג; נשוב עתה לספר יונה וננסה לראות כיצד המסע שעבר השפיע עליו, ושינה אותו.

< בקשו משני משתתפים להקריא את מקור 7, תוך חלוקה בין קריינות לדיאלוג.

מקור 7: יונה ד, א-ד.

וַיֵּרַע אֶל יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיִּחַר לוֹ: וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה' וַיֹּאמֶר אֲנִי ה' הֲלוֹא זֶה דְבָרִי עַד הַיּוֹתֵל עַל אֲדָמָתִי עַל כֵּן קִדְמְתִי לְבָרַח תִּרְשָׁיָשָׁה כִּי יִדְעִתִּי כִּי אֲתֵרָה קֵל חֲנָן וְרַחֲוִים אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְנֶחֱם עַל הָרָעָה: וְעַתָּה ה' קַח נָא אֶת נַפְשִׁי מִמָּנִי כִּי עֹוֹב מוֹתִי מִחַיִּי: וַיֹּאמֶר ה' הֲהִיטֵב תִּרְהָ לְךָ:

< שאלו :

1. האם התגובה של יונה הפתיעה אתכם? מדוע?
2. יונה מעביר את המסר הנבואי לנינוה. האם היתה לו ברירה? האם הוא נענה לצו האלוהי משום שהבין שהוא טעה, או שהעביר את הנבואה בלי ברירה?
3. אם יונה היה משנה את התנהגותו, אבל לא את האופן שבו הוא מרגיש, האם זהו באמת שינוי? האם הוא באמת השתנה?
4. חישובו על מצב שהייתם בו שהיה דומה למצב שבו נתון יונה. האם פעם נהגתם באופן מסוים, למרות שבלבכם לא האמתם במה שאתם עושים, או אפילו נהגתם בניגוד למה שאתם חושבים? כיצד הרגשתם?

פעילות: אז עכשיו פגשתם את יונה...

חלק ניכר מן המסע של יונה מתרחש באנייה עם כל המלחים. כפי שכבר ראינו, חייהם ומסעם מושפעים ללא ספק מנוכחותו של יונה! יש משהו מרתק בבליעה ובהקאה של יונה על ידי הדג הגדול, שמצית את הדמיון. מה הייתה התחושה שלנו לו היינו פוגשים את יונה בשלב זה במסעו?

1. תארו לעצמכם שאתם הדג שבלע את יונה הנביא. דמיינו מה הייתם אומרים לו, ומה היה הוא עונה.

או –

דמיינו לכם שאתם על האנייה – רב החובל או אחד המלחים. ויונה עולה לסיפון, ומביא אתו את הסערה הגדולה שראיתם מעודכם.

2. השתמשו בעמוד עם קוביות הקומיקס וציירו את הפרשנות שלכם: מה יאמרו או יעשו הדמויות במצב שנקלעו אליו? כיצד הייתם מרגישים לו הייתם פוגשים את יונה? איך הייתם מרגישים לאחר שהוטל למים? מה תעשו במצב שבו נביא מופיע בחייכם?

3. השתמשו בבוועות דיבור כדי לכתוב דו שיח, תיאורים, או סיפור. אין צורך להיות צייר קומיקס מקצועי כדי לבטא את עצמכם!

< בקשו מתלמידים מתנדבים להציג את ציוריהם או להקריא את הסיפור או התיאור שכתבו.

< שאלו:

1. האם לדעתכם יונה הוא גיבור הספר? האם יונה הוא הגיבור של סיפור חייו עצמו?
2. ראינו כיצד הופעה של הנביא בחייהן של דמויות אחרות משפיעה עמוקות על עולמם. כיצד המסע שלכם עשוי להשפיע על הסובבים אתכם, ועל אלו שאתם פוגשים בדרככם?

מסע עם יונה (חטיבת ביניים)

דף מקורות

חלק ראשון: יונה בורח

מקור 1: יונה א, א-ד.

וַיְהִי דְבַר ה' אֶל יוֹנָה בֶן אֲמֵתַי לֵאמֹר: קוּם לֶךְ אֶל יַמֵּינֵי הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקִרָא עֲלֶיהָ כִּי עָלְתָה רַעְתָּם לִפְנֵי: יְיָ וְיֹנָה לְבַרְכֵם תִּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי ה' וְיָרֵד יָסוּ וַיִּמְצָא אֹנִיָּה אֶבְיָה תִרְשִׁישִׁי וַיִּתֵּן שָׂכָרָה וַיִּרְדּוּ בָּהּ לְבֹא עִמָּהֶם תִּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי ה': וְהָ הִטִּיל רוּחַ גְּדוֹלָה אֶל הַיָּם וַיִּהְיֶה סַעַר גְּדוֹל בַּיָּם וְהָאֹנִיָּה חִשְׁבָה לְהִשְׁבֵּר:

מקור 2: פרקי דרבי אליעזר י, א, "תולדות יונה".

בחמישי ברח יונה מפני אלוקים, ולמה ברח, אלא פעם ראשון שלחו להשיב את גבול ישראל ועמדו דבריו, שנאמר (ב יד, כה): "הוא השיב את גבול ישראל מלבוא חמת" וגו'. פעם שניה שלחו לירושלים להחריבה, כיון שעשו תשובה הקב"ה עשה כרוב חסדיו ונחם על הרעה ולא חרבה, והיו ישראל קוראין אותו נביא שקר. פעם ג' שלחו לנינוה, דן יונה דין בינו לבין עצמו, אמר: אני יודע שזה הגוי קרובי התשובה הם, עכשיו עושין תשובה והקב"ה שולח רוגזו על ישראל, ולא די שישאל קורין אותי נביא השקר אלא אף העובדי כוכבים ומזלות.

חלק שני: מסע עם המלחים

מקור 3: יונה א, ה-טו.

וַיִּרְאוּ הַמֶּלְחִים וַיִּזְעַקוּ אִישׁ אֶל אֱלֹהָיו וַיִּטְלוּ אֶת הַפְּלִים אֲשֶׁר בְּאֹנִיָּה אֶל הַיָּם לְהַקֵּל מֵעֲלֵיהֶם וַיֹּנָה יָרַד אֶל יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב וַיִּרְדָּם: וַיִּקְרַב אֵלָיו רֶב הַחֵבֶל וַיֹּאמְרוּ לוֹ מַה לָּךְ נִרְדָּם קוּם קְרָא אֶל אֱלֹקֶיךָ אוּלַי יַתְעַשֶׂת הַאֱלֹקִים לָנוּ וְלֹא נִאֲבָד: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ לְכוּ וְנִפְּלֵה גֹרְלוֹת וְנִדְעָה בְּשִׁלְמֵי הַרְעָה הַזֹּאת לָנוּ וַיִּפְּלוּ גֹרְלוֹת וַיִּפֹּל גֹּרְלוֹת יוֹנָה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּידָה נָא לָנוּ בְּאֲשֶׁר לָמִי הַרְעָה הַזֹּאת לָנוּ מַה מְלַאכְתְּךָ וּמֵאֵין תָּבוֹא מָה אֲרָצְךָ וְאֵי מְזָה עִם אֶתָּה: וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם עֲבָרִי אֲנִי וְאֶת ה' אֱלֹקֵי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרָא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַיָּם וְאֶת הַיַּבְשָׁה: וַיִּרְאוּ הָאֲנָשִׁים יָרָאָה גְּדוֹלָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה זֹּאת עָשִׂיתָ כִּי יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי מִלִּפְנֵי ה' הוּא בִרְחַם כִּי הִגִּיד לָהֶם: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה נַּעֲשֶׂה לָּךְ וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מֵעֲלֵינוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסָעַר: וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם שְׂאוּנִי וְהִטִּילְנִי אֶל הַיָּם וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדַע אֲנִי כִּי בְּשִׁלְי הַסַּעַר הַגְּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם: וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים לְהַשִּׁיב אֶל הַיַּבְשָׁה וְלֹא יָכְלוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסָעַר עֲלֵיהֶם: וַיִּקְרָאוּ אֶל ה' וַיֹּאמְרוּ אֲנָה ה' אֵל נָא נִאֲבָדָה בְּנַפְשֵׁי הָאִישׁ הַזֶּה וְאֵל תִּתֵּן עָלֵינוּ דָם נְקִיָּא כִּי אֶתָּה ה' כַּאֲשֶׁר חִפְצָתָ עָשִׂיתָ: וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה וַיִּטְלֵהוּ אֶל הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם מִזְעָפוֹ: וַיִּרְאוּ הָאֲנָשִׁים יָרָאָה גְּדוֹלָה אֶת ה' וַיִּזְבְּחוּ זֶבַח לָהּ וַיִּדְּרוּ נְדָרִים:

מקור 4: פרקי דרבי אליעזר י, ו: "מעשה יונה"

מיד נטלוהו והטילוהו עד ארכובותיו ועמד הים מזעפו; לקחו אותו אצלם והים סוער עליהם; הטילוהו עד צוארו והעמיד הים מזעפו; ועוד העלו אותו אצלן והים הולך וסוער עליהם; הטילוהו כולו ומיד עמד הים מזעפו.

חלק שלישי: המסע במעי הדגה

מקור 5: יונה ב, א – ב, יא.

וַיִּמַן ה' דָּג גְּדוֹל לְבַלְעֵ אֶת יוֹנָה וַיִּהְיֶה יוֹנָה בְּמִעֵי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת: וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל ה' אֱלֹקָיו מִמִּעַי הַדָּגָה:

...
וַיֹּאמֶר ה' לַדָּג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה:

מקור 6: פרקי דרבי אליעזר י, "מעשה יונה".

אמר לו הדג ליונה: אין אתה יודע שבא יומי להאכל בפיו של לוינתן? אמר לו יונה: הולכיני אצלו, אמר יונה ללוינתן: בשבילך ירדתי לראות מקום מדורך שאני עתיד ליתן חבל בלשונוך ולהעלותך ולזבוח אותך לסעודה הגדולה של צדיקים... אמר לו: הרי הצלתיך מפיו של לוינתן, הראני כל מה שבים ובתהומות, והראהו נהר גדול של מימי אוקיינוס.

חלק רביעי: האם משהו משתנה בעקבות המסע?

מקור 7: יונה ד, א-ד.

וַיִּרַע אֶל יוֹנָה רַעְיָה גְּדוֹלָה וַיִּסַּר לוֹ: וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה' וַיֹּאמֶר אֲנָה ה' הֲלוֹא זֶה דְּבַרִּי עַד הַיּוֹתֵי עַל אֲדַמְתִּי עַל כֵּן קָדַמְתִּי לְבַרְכֵם תִּרְשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אֶתָּה קָל תִּנְחַן וְרוּחִים אֲרָךְ אֲפִיִם וְרַב חֶסֶד וְנֶחֱם עַל הַרְעָה: וְעַתָּה ה' קַח נָא אֶת נַפְשִׁי מִמִּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי: וַיֹּאמֶר ה' הִיטֵב תָּרָה לָּךְ:
